

Eervolle onderscheidingen: vijftien cruciale vragen

Maureen Landtsheere

Voorwoord

Met ingang van 1 januari 2002 nam het Vlaams Gewest, in uitvoering van de zogenaamde Lambert-akkoorden, een aantal federale bevoegdheden over. Het voorleggen aan de Koning van voorstellen van lokale en regionale besturen tot het verlenen van eervolle onderscheidingen voor hun personeelsleden, is daar één van.

Omdat alleen de bevoegdheid werd overgedragen en niet de kennis, stond de administratie Binnenlandse Aangelegenheden voor een grote uitdaging.

Het eerste onderzoek wees uit dat de bestaande reglementering niet is afgestemd op de specifieke situatie van de lokale en regionale besturen. De toepassingsmodaliteiten bleken bovendien gestoeld te zijn op onduidelijke of zelfs ongeschreven regels.

Met de hulp van de dienst Protocol van het federale ministerie van Binnenlandse Zaken, de voormalige bevoegde instantie, werd alles op een rijtje gezet. En, zoals dit voor de Vlaamse ambtenaren is gebeurd, werd ook voor het personeel van de lokale en regionale sector aan de Vlaamse Regering een omzendbrief ter goedkeuring voorgelegd (**omzendbrief BA 2002/18 van 29 november 2002** betreffende het verlenen van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden en de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit ten gunste van het personeel van de lokale en regionale besturen en bijhorende bijlagen).

Nu, twee jaar later, werden nog steeds geen eervolle onderscheidingen uitgereikt en stijgt het ongenoegen bij zowel de initiatiefnemers als de gegadigden.

Naar aanleiding van enkele vormingssessies, onlangs georganiseerd door een extern bureau imet medewerking van de afdeling Gemeenten, Provincies en OCMW's van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden is duidelijk geworden dat de besturen met heel wat vragen zitten en er dus niet in slagen een correct voorstel in te dienen.

De voorstellen en voordrachten die door de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, via de geijkte weg, aan de Koning werden voorgelegd,

zijn tot op heden, juist omwille van de talrijke onjuistheden, nog steeds niet aanvaard.

Dit artikel heeft tot doel de initiatiefnemers te helpen bij het opmaken van een voorstel houdende toekenning van een eervolle onderscheiding aan hun personeel. De tekst zal eveneens op de website van de Vlaamse Administratie Binnenlandse Aangelegenheden te consulteren zijn.

1. Wie komt in aanmerking?

Statutair personeel

Het personeelslid kan slechts in zijn hoedanigheid van ambtenaar onderscheiden worden. De contractuele personeelsleden komen aldus niet in aanmerking voor een onderscheiding. Zie ook vraag 8 d) en e).

Hoofdberoep

Overeenkomstig de algemene principes worden de eretekens verleend in functie van het hoofdberoep. Het bekleden van meerdere functies kan niet leiden tot een cumulatie van onderscheidingen.

Er wordt ook geen rekening gehouden met de tijdelijke waarneming van een hoger ambt.

Een personeelslid dat ter beschikking wordt gesteld van bijvoorbeeld een kabinet of een politieke fractie binnen het eigen bestuur kan niet in die functie worden voorgedragen. Alleen de functie waarin de betrokkene effectief is benoemd, bevorderd of herbenoemd wordt in aanmerking genomen. Zie ook vraag 8 a).

Gepensioneerden

Gepensioneerde personeelsleden komen in aanmerking voor een onderscheiding op voorwaarde dat ze voldoen aan de voorwaarden op een datum dat hun pensioendatum voorafgaat (dus voordat ze op rust werden gesteld).

Vrijwilligers van de brandweer

Vrijwilligers van de brandweer komen eveneens in aanmerking voor het verkrijgen van een eervolle onderscheiding en dit op basis van de toekenningstabellen voor de brandweer.

Een statutair personeelslid van een gemeentebe-
stuur dat tegelijkertijd ook vrijwilliger is bij de brand-
weer zal evenwel geen aanspraak meer kunnen
maken op een onderscheiding als personeelslid van
dat bestuur als het in aanmerking komt voor een
eervolle onderscheiding in zijn hoedanigheid van
vrijwilliger. Immers, iemand kan maar aan één re-
glement tegelijk onderworpen worden. Zie ook
verder in vraag 14.

Ook postuum?

De normale uitoefening van een beroepsactiviteit
kan geen aanleiding geven tot een postume on-
derscheiding, tenzij om redenen van oorlogs-
omstandigheden.

Indien de betrokkene overlijdt in de loop van een
opgestarte procedure, zal het dossier worden afge-
handeld en zal een eervolle onderscheiding toch
kunnen worden toegekend.

Foto: Bart Denys

2. Wat als een personeelslid een eervolle onderscheiding weigert?

Het toekennen van een eervolle onderscheiding is
een gunst die wordt verleend aan verdienstelijke
en waardige personen. Dit betekent dat het perso-
neelslid het ereteken niet kan opeisen. Dit bete-
kent ook dat een begunstigde het ereteken kan
weigeren. Het is wel zo dat eens een personeelslid
te kennen heeft gegeven af te willen zien van een
eervolle onderscheiding, het nooit meer in aanmer-
king kan komen voor om het even welk ereteken.

Het is dan ook raadzaam om binnen het eigen be-
stuur steeds de begunstigten te bevragen vooral-
eer het voorstel door te sturen naar de bevoegde
instanties.

3. Wie kan een voorstel indienen?

Elke werkgever kan het initiatief nemen en een voor-
stel tot het toekennen van een eervolle onderschei-
ding indienen. Dit initiatiefrecht komt alleen het
betrokken bestuur toe en kan aldus niet door het
personeelslid zelf worden afgedwongen.

Het is best mogelijk dat een bestuur ervoor opteert
om bijvoorbeeld om budgettaire overwegingen
geen voorstellen te doen.

Het personeel dient wel op voet van gelijkheid te
worden behandeld.

De bevoegde ministers die de voorstellen ombui-
gen tot voordrachtstaten en/of ontwerpen van ko-
ninklijke besluiten kunnen zich evenmin in de plaats
stellen van het betrokken bestuur. Immers, een ere-
teken wordt verleend met "instemming van de
Minister tot wiens administratie hij behoort". Met
andere woorden, de bevoegde minister kan zich
uitsluitend akkoord verklaren met een voorstel of
kan het weigeren, maar kan het niet wijzigen. In-
dien wordt vastgesteld dat het voorstel niet beant-
woordt aan de voorwaarden of indien het voorge-
stelde ereteken niet correct is, zullen de initiatief-
nemers via de betrokken provinciegouverneur hier-
van op de hoogte worden gebracht.

De Koning daarentegen heeft steeds het recht om
het voorstel te wijzigen en/of te weigeren.

4. Tot wie richt ik het voorstel?

Voor personeelsleden van de gemeenten, ocmw's en provincies

Elk voorstel moet worden voorgelegd aan de
provinciegouverneur als commissaris van de Vlaam-
se Regering. De provinciale afdelingen van de Vlaam-
se administratie Binnenlandse Aangelegenheden
van de betrokken provincies onderzoeken de voor-
stellen en sturen ze vervolgens door naar de cen-
trale administratie en meer bepaald de afdeling
Gemeenten, OCMW's en Provincies.

De adressen vindt u terug op de achterflap van
Binnenband.

Voor de mandatarissen

Zelfde regeling, zij het dat hier de afdeling Juridi-
sche Aangelegenheden en Verkiezingen de zaken
coördineert.

Voor de personeelsleden van intercommunales

Idem, maar de voorstellen worden doorgestuurd

naar de Afdeling Interlokale Samenwerking en Lokale Openbare Bedrijven.

Voor brandweer en politie

De Vlaamse overheid heeft na de staatshervorming van 13 juli 2001 en met ingang van 1 januari 2002 alleen de bevoegdheid over de eervolle onderscheidingen aan gemeente- en provinciepersoneel verworven. Het politie- en brandweerpersoneel ressorteert nog steeds onder de bevoegdheid van de federale minister van Binnenlandse Zaken.

Voor personeelsleden van de kerkfabrieken

De voorstellen dienen doorgestuurd naar de afdeling Juridische Aangelegenheden en Verkiezingen van de Vlaamse administratie Binnenlandse Aangelegenheden.

5. Waaruit bestaat het voorstel?

De zogenaamde bijlage / fiche 14

De zogenaamde fiche 14 wordt binnen de administratie Binnenlandse Aangelegenheden gebruikt als een soort identiteitskaart en een bewijs dat het dossier door de provinciale afdelingen werd onderzocht. Het is op zich geen voorstel in de echte zin van het woord. Immers, niet alle noodzakelijke gegevens staan er op vermeld (zie verder in b en c)

Veel besturen zijn nochtans vragende partij voor een model van voorstel. De administratie heeft zich om die reden akkoord verklaard met het gebruik van de bijlage 14 als basisdocument voor het indienen van een voorstel tot het toekennen van een eervolle onderscheiding.

Een aangepaste versie zal binnenkort op de website van de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden beschikbaar zijn.

Vereiste gegevens

- 1° De volledige identiteit van de betrokkene (naam, voornamen, geboorteplaats en -datum, volledige adres).
- 2° Het Rijksregisternummer.
- 3° Het overzicht van de uitgeoefende functies met vermelding van de graad en het niveau (salarisschaal), van de juiste data van indiensttreding en van het begin en het einde van de functies of mandaten, alsook van de prestatiewijzigingen die zich tijdens de loopbaan hebben voorgedaan.
- 4° Eventueel de tijdens de loopbaan opgelopen administratieve sancties, evenals de nog niet

doorgehaalde tuchtstraffen.

- 5° Het resultaat van de laatste evaluatie.
- 6° De graad van de onderscheiding waarvoor de betrokkene is voorgesteld.
- 7° De data van de besluiten tot toekenning van de reeds verkregen onderscheidingen. Voor de verkregen onderscheidingen in de Nationale Orden dient tevens de datum van ranginname te worden vermeld (zie in dit verband ook vraag 12). Hiervoor kan het Nationale Fichier van de Nationale Orden worden geraadpleegd.

Vereiste stukken

- 1° Een kort verslag over de manier van dienen van het personeelslid.
- 2° Het advies van de hiërarchische overheid in verband met de toekenning van de gevraagde onderscheiding. Alle voorstellen moeten gunstig geadviseerd worden door de hiërarchische overheid. Die vereiste volgt uit een bepaling van het reglement, nl. dat aan niemand een ereteken kan worden verleend "zonder de instemming van de Minister tot wiens administratie hij behoort". Vertaald naar de lokale en regionale besturen betekent dit dat voor het OCMW-personeel ook het akkoord (gunstig advies) noodzakelijk is van de burgemeester van de gemeente waar het OCMW gelegen is. De gemeente heeft immers een toezichtsfunctie ten aanzien van het OCMW.
- 3° De voorstellen moeten vergezeld worden van een recent getuigschrift van goed zedelijk gedrag. Dit getuigschrift kan kosteloos en rechtstreeks door het bestuur zelf worden aangevraagd (zie hiervoor de omzendbrief van 1 juli 2002 en aangevuld bij omzendbrief van 3 april 2003 tot coördinatie van de regelgeving rond getuigschriften van goed zedelijk gedrag).

6. Hoe vind ik mijn weg in de toekenningstabellen voor Nationale Orden?

In de bijlagen aan de omzendbrief BA 2002/18 van 29 november 2002 betreffende het verlenen van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden en de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit ten gunste van het personeel van de lokale en regionale besturen zijn talrijke "toekenningstabellen" terug te vinden die door de bevoegde federale overheid werden goedgekeurd. Het betreffen de tabellen voor het gemeentepersoneel en de brandweer

(bijlage 3.1-3.16), het provinciepersoneel (bijlage 4.1-4.11), het OCMW-personeel (bijlage 5.1-5.12). De toekenningstabellen voor het personeel van de intercommunales werden per afzonderlijk schrijven naar de betrokkenen gestuurd.

De tabellen zijn opgesteld in functie van het aantal inwoners, de leeftijd en de graad waarin de begunstigten kunnen worden voorgedragen.

Foto: Bart Denys

Aantal inwoners

Om te weten welke tabel moet worden toegepast, dient het Belgisch Staatsblad te worden geraadpleegd. Door de federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie worden regelmatig de cijfers van de werkelijke bevolking, per gemeente, bekendgemaakt. De meest recentste publicatie is die in het Belgisch Staatsblad van 16 juli 2004, blz. 55821.

Met klassenverheffing wordt geen rekening gehouden, evenmin met het feit dat een gemeente als centrumgemeente of als badstad wordt gecatalogeerd.

Leeftijdsklassen

Er zijn 3 leeftijdsklassen: 40-50, 50-60, 60-65 jaar.

Een personeelslid kan aldus slechts ten vroegste op zijn 40ste en ten laatste op zijn 65ste een eervolle onderscheiding krijgen.

Per leeftijdsklasse kan iemand slechts éénmaal onderscheiden worden.

Graad of rang

In verhouding tot het functieniveau en de verworven graad of rang (alleen voor de provincies) wordt

een welbepaald ereteken toegekend binnen de hiërarchie van de drie Nationale Orden (Leopoldsorde, Kroonorde en Orde van Leopold II). Zie ook verder onder vraag 10.

Aantal jaren dienst

De personeelsleden van gelijke of hogere graad dan 2.B (rangen 17 tot en met 22) moeten niet alleen een dienstanciënniteit van 10 jaar hebben, maar ook 2 jaar functieanciënniteit. Het is geen cumulatieve voorwaarde.

Voor de personeelsleden met een lagere graad dan 2.B (rangen 20 tot 40) geldt een administratieve loopbaan van minstens 20 jaar.

7. Hoe vind ik mijn weg in de toekenningstabellen voor burgerlijke eretekens?

Er wordt, om onverklaarbare redenen, voor het verlenen van burgerlijke eretekens een onderscheid gemaakt tussen de gemeenten en provincies enerzijds en de OCMW's, intercommunales en lokale bedrijven anderzijds. Alleen voor de eerste groep bestaat er nog een derde onderscheiding, nl. de **Burgerlijke Medaille 3de klasse** en dit voor de ambtenaren van niveau E (4.B of rang 40).

De toekenningstabel is vrij eenvoudig: er wordt een burgerlijk ereteken toegekend in functie van de verworven graad en het aantal dienstjaren.

Voor het overige gelden dezelfde regels die van toepassing zijn bij het toekennen van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden.

Zie hiervoor de bijlagen 11.1 tot 11.7 van de omzendbrief BA 2002/18 van 29 november 2002.

8. Hoe bereken ik de dienstanciënniteit?

Begrip dienstanciënniteit

Dienstanciënniteit is de totale werkelijke anciënniteit, verworven in dienst van een overheid in statutair verband als vastbenoemde en op proef benoemde, of in dienst als contractueel personeelslid (zie hiervoor ook verder in d) en e)).

Pro memorie:

Benoeming = de eerste aanstelling in vast dienstverband (proefperiode inbegrepen).

Bevordering = benoeming in een hogere graad van zodra voldaan is aan de door het statuut voorgeschreven voorwaarden zoals vacature, opgebouwde anciënniteit, examen en vorming (tenzij ingevolge een welbepaalde maatregel vrijstelling werd ver-

leend).

Herbenoeming = nieuwe graadbenaming ingevolge de invoering van de krachtlijnen Kelchtermans of wanneer het bestuur n.a.v. een formatiewijziging een zelfde functie een meer gespecificeerde kwalificatie of nu juist een algemene (generieke) benaming wenst te geven.

Alleen de benoeming en de bevordering doen termijnen lopen, herbenoeming dus niet.

Begrip openbare dienst

De prestaties als statutair personeelslid in een andere openbare dienst tellen onvoorwaardelijk mee voor de berekening van de dienstanciënniteit. Wat moet worden verstaan onder 'andere openbare dienst' wordt niet nader bepaald. In de regel geldt dat als openbaar wordt beschouwd die instelling waarvan de raad van beheer voor meer dan de helft is samengesteld uit politieke ambtsbekleders.

De meeste personeelsdiensten hebben een intern werkdocument waarin een lijst met diensten of instellingen is opgenomen die in aanmerking komen voor de valorisatie van geleverde prestaties. Anderen kunnen de lijst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap raadplegen op het volgende URL-adres: <http://personeel.vlaanderen.be/statuten>.

Ook privé-anciënniteit

Alleen de prestaties als contractueel personeelslid in een **openbare** dienst kunnen in rekening worden gebracht en dit voor zover een statutaire aanstelling daarop volgt. Zie ook in b), d) en e).

Contractuelen onder welbepaalde voorwaarden

Stagiairs, tewerkgestelde werklozen, het bijzonder tijdelijk kader, het personeel van het derde arbeids-circuit, de gesubsidieerde (gesco's) en andere contractuelen komen **niet** in aanmerking voor een onderscheiding.

Onder welbepaalde voorwaarden wordt de contractuele tewerkstelling wel gelijkgesteld met een statutaire tewerkstelling:

- Gepresteerde diensten voorafgaand aan de statutair tewerkstelling. Voor het toekennen van een eervolle onderscheiding in de Nationale Orden moet het om een aaneensluitende periode gaan (geen onderbreking). Bij de burgerlijke eretekens worden alle prestaties (contractueel en statutair) in openbare dienst meegerekend (met of zonder onderbreking) op voorwaarde dat ook hier de betrokkene in zijn hoedanigheid van statutair per-

soneelslid wordt voorgedragen.

- Alleen functies die geënt zijn op een arbeidsovereenkomst, zoals de geco's, gewone contractuelen en jobstudenten komen in aanmerking en dit zonder tijdsbeperking. Zie ook verder in e).

TWW, DAC, BTK-jaren

Voor de berekening van de dienstanciënniteit kan geen rekening worden gehouden met de diensten gepresteerd in het bijzonder tijdelijk kader (BTK en DAC) en de diensten als tewerkgestelde werkloze (TWW) omdat die diensten niet in rekening worden gebracht voor de berekening van het rustpensioen en aldus niet onder de noemer dienstanciënniteit vallen.

De voormalige bevoegde federale minister van Binnenlandse Zaken heeft evenwel steeds rekening gehouden met de TWW-, DAC- of BTK-prestaties, zij het beperkt tot 6 jaar.

Dit laatste gegeven doet vermoeden dat er beroep werd gedaan op het KB van 14 april 1977 tot vaststelling van de algemene bepalingen betreffende de in aanmerkingneming van de dienst door sommige personeelsleden van de provincies, gemeenten en agglomeraties van gemeenten verricht in de privé-sector. Dit koninklijk besluit is evenwel bedoeld om die welbepaalde diensten geldelijk te valoriseren, wat niet betekent dat die jaren met dienstactiviteit worden gelijkgesteld.

Het lijkt dan ook verdedigbaar dat de diensten als TWW, DAC of BTK niet als dienstanciënniteit kunnen worden beschouwd en aldus niet in rekening worden gebracht.

Het is wel mogelijk dat in uitvoering van het KB nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van het stelsel van de gesubsidieerde contractuelen (GESCO's) dergelijke functies werden omgezet. De diensten als gesubsidieerde contractuelen die gevolgd worden door een vaste benoeming komen wel in aanmerking voor de opening van het recht en de berekening van het rustpensioen en tellen dus ook mee voor de berekening van de dienstanciënniteit in het kader van eervolle onderscheidingen.

Hetzelfde geldt voor de diensten gepresteerd in het raam van de *stage der jongeren en de jobstudenten*.

Het is niettemin raadzaam om in het voorstel ook de BTK, TWW- en DAC-jaren te vermelden. Zo kan er een duidelijk beeld gevormd worden over de geleverde prestaties van de betrokkene binnen de openbare sector.

Fictieve jaren en bonificatiejaren

De zogenaamde fictieve jaren en bonificatiejaren tellen NOOIT mee voor de berekening van de dienstanciënniteit.

Onderbroken diensten ingevolge verlof

Voor de berekening van de dienstanciënniteit wordt geen rekening gehouden met verloven of afwezigheden wegens persoonlijke redenen.

Ook alle periodes van non-activiteit tellen niet mee.

Alle andere verloven en afwezigheden die gelijkgesteld zijn met de administratieve stand dienstactiviteit tellen wel mee. Dit wil zeggen dat verminderde prestaties wegens loopbaanonderbreking, ziekteverlof, afwezigheden wegens familiale redenen, verminderde prestaties in het kader van de vrijwillige vierdagenweek alsook de door het bestuur toegestane dienstvrijstellingen en de halftijdse dienstuittrekking voorafgaand aan het rustpensioen meetellen voor de berekening van de dienstanciënniteit.

Deeltijdse prestaties

De berekening van de dienstanciënniteit vertrekt vanuit het principe van een voltijds ambt, want enkel de tijd waarin weldegelijk wordt gepresteerd mag in aanmerking worden genomen.

Dit betekent dat bij een halftijdse tewerkstelling het aantal jaren dienstanciënniteit moet worden berekend pro rata de prestatiebreuk.

Let wel: indien de halftijdse statutaire functie wordt opgevuld met een halftijdse contractuele tewerkstelling binnen het eigen of een ander openbaar bestuur, worden die functies samengevoegd (beschouwd als een voltijds ambt).

Militaire dienst

De afwezigheid wegens het vervullen van de legerdienst of vervangende burgerdienst telt voor het

verlenen van een eervolle onderscheiding in de Nationale Orden alleen mee indien die zich in de loop van de tewerkstelling in de openbare sector heeft voorgedaan.

Voor de berekening van de anciënniteit voor burgerlijke eretekens daarentegen telt die periode altijd mee.

9. Invloed van evaluatie en tucht?

Gunstige beoordeling

Volgens het reglement kan niemand gedecoreerd worden indien die niet ten minste het 'signalement goed' heeft. Voor de meeste lokale en regionale besturen komt dit overeen met de notie "gunstig".

Het sectoraal akkoord 2002 biedt de lokale en regionale besturen evenwel ruimere mogelijkheden inzake evaluatieresultaten en de gevolgen die daaraan kunnen worden verbonden.

Zo kunnen besturen nuances aanbrengen aan het resultaat van de evaluatie en zijn er dus meer mogelijkheden voorzien dan alleen gunstig of ongunstig.

Afhankelijk van de gevolgen die aan die genuanceerde evaluatieresultaten door het bestuur werden verbonden, is een overeenstemming met het 'signalement goed' aanvaardbaar, nl. indien die gevolgen van positieve aard zijn zoals doorstroming en/of versnelling in de functionele loopbaan.

Tuchtstraffen

Tuchtstraffen dienen slechts vermeld te worden indien ze lopende zijn of nog niet zijn doorgehaald. Zie hiervoor de bepalingen van de artikelen 283 en 309 van de Nieuwe Gemeentewet (ook van toepassing voor het OCMW-personeel; voor het provinciepersoneel gelden de bepalingen van het eigen personeelsstatuut).

Als een tuchtstraf lopende is, wordt de voordracht of het voorstel uitgesteld. De vertraging is gelijk aan de duur die is voorzien voor doorhaling, nl.:

- waarschuwing: 1 jaar;
- berisping: 18 maanden;
- inhouding wedde: 3 jaar;
- schorsing: 4 jaar op aanvraag van de betrokkene;
- terugzetting in graad: 5 jaar op aanvraag van de betrokkene.

Strafrechterlijke vervolgingen

De algemene principes schrijven voor dat het niet gepast is "dat een persoon die in een gerechtelijke

procedure voor een strafrechtelijke zaak – gerechtelijk onderzoek of vooronderzoek – of in een disciplinaire procedure verwickeld is, voorgesteld wordt voor een eervolle onderscheiding vóór de afloop van deze procedure”.

Het één en het ander zal blijken uit het getuigschrift van goed zedelijk gedrag (zie ook vraag 5, c) 3°).

Voor de beoordeling van de ernst van de feiten of veroordeling bestaan er geen algemene richtlijnen. Het komt zonet het bestuur zelf dan wel de gouverneur van de betrokken provincie toe om bij gemotiveerd schrijven aan te tonen dat de uitoefening van de beroepsbezigheid al dan niet in het gedrang werd gebracht. Op basis hiervan zal het voorstel hetzij worden aanvaard ofwel worden geweigerd of zal er op zijn minst een verlenging van de termijnen worden opgelegd.

10. Hoe vind ik mijn weg in de lijst met referentiegraden?

Gemeenten en OCMW's

Door het oplijsten van functiebenamingen onder een welbepaalde graad heeft de federale overheid zich voor een muur geplaatst.

In feite heeft men één belangrijk gegeven over het hoofd gezien, namelijk dat de functiebenamingen sterk verschillen van bestuur tot bestuur.

Het is dus niet de huidige functiebenaming die van belang is maar de effectieve loopbaan, het vereiste diploma en de toegekende salarisschaal.

Het probleem stelt zich voornamelijk voor de graden 3 en 4.B omdat beide graden zich op het D-niveau situeren. Bij die functies zal steeds moeten worden nagegaan of het om een administratieve dan wel om een technische functie gaat. De administratieve (zoals bvb. administratief assistent) worden op 3 geplaatst, de technische (zoals bvb. technisch assistent) op 4.B. Bij de technische graden moet dan weer worden nagegaan of het al dan niet om een bevordering (bvb ploegbaas, geschoold werkman B) gaat, want die functies worden dan weer op 3 geplaatst. Hetzelfde geldt voor de functies waarvoor een specifiek diploma of welbepaalde bekwaamheid is vereist (zoals bvb. redder, kok).

Voor nieuwe functies is het iets gemakkelijker, want dan volstaat het de toegekende salarisschaal weer te geven.

Samengevat ziet de lijst er als volgt uit:

- 1.C : Gemeentescretaris
- 1.B : Andere wettelijke graden + A8, A9, A10, AV3, AV4
- 1.A : A1-A3, A4, A5, A6-A7, AV1, AV2 (universitair diploma)
- 2.+B : B4-B5, BV4-BV5, B6-B7, BV6, BV7 (HOKT-diploma, gegradueerden en, paramedische beroepen; bevorderingsgraad)
- 2.+A : B1-B3, BV1-BV3 (idem, aanvangsgraad)
- 2.B : C4-C5 (diploma hoger SO of TSO hogere graad; bevorderingsgraad)
- 2.A : C1-C3 (diploma hoger SO of TSO hogere graad; aanvangsgraad)
- 3 : D1-D3 en D4
(diploma lager SO of TSO lagere graad of BSO hogere graad)
- 4.B : D1-D3 (diploma lager SO)
- 4.A : E1-E3

Provincies

Voor het provinciepersoneel is er sprake van rangen, niet van graden. Elke provincie (behalve Antwerpen) heeft een eigen goedgekeurde gelijkstellingstabel.

11. Op welk ogenblik moet worden voldaan aan de voorwaarden?

Voor de Nationale Orden: op datum van de promotie, zijnde 8 april of 15 november van het jaar van de betrokken promotie.

Voor de burgerlijke eretekens: in het jaar van de aanvraag.

In beide gevallen is het dus perfect mogelijk dat de betrokkene nog niet voldoet aan alle voorwaarden op het ogenblik van de aanvraag.

12. Hoe bepaal ik de ranginneming bij de Nationale Orden?

De datum waarop de betrokkene werkelijk voldoet aan alle voorwaarden is bepalend voor het vaststellen van de datum van de ranginname. De datum van ranginneming valt samen met één van de jaarlijkse promoties (8 april of 15 november) die het ogenblik voorafgaat waarop de betrokkene aan de voorwaarden voldoet.

Concreet voorbeeld:

Het personeelslid bereikte de leeftijd van 50 jaar op

01/01/2000. Het heeft de nodige anciënniteit behaald op 01/04/1999. De datum waarop aan alle voorwaarden is voldaan is 01/01/2000. De promotiedatum daarvoor is 15/11/1999. Met andere woorden op 15/11/1999 zal de voorgestelde onderscheiding rang innemen.

Besturen die met een inhaalbeweging bezig zijn zullen soms moeten vaststellen dat het betrokken personeelslid reeds lang aan alle voorwaarden voldoet maar nog nooit een eervolle onderscheiding heeft gekregen. Voor die personen geldt evenwel een beperking in de tijd. Niet alleen op het vlak van hun leeftijd (zie hiervoor vraag 13), maar ook wat de ranginname betreft. De maximale datum waarmee met terugwerkende kracht een eervolle onderscheiding rang kan worden gewerkt is **15/11/1996**, d.i. de datum van de inwerkingtreding van het reglement betreffende het verlenen van eervolle onderscheidingen in de Nationale Orden aan ambtenaren en bedienden van de openbare besturen en daarmee gelijkgestelde instellingen.

13. In hoeverre kan met terugwerkende kracht een onderscheiding worden toegekend?

Voor de Nationale Orden geldt dat de terugwerkende kracht slechts aanvaardbaar is voor zover de betrokkene op datum van de ranginname:

- binnen de leeftijdsklasse 40-50, niet ouder is dan 45;
- binnen de leeftijdsklasse 50-60, niet ouder is dan 55.

Voor het toekennen van een burgerlijk ereteken geldt geen enkele tijdsbeperking.

14. Is een cumulatie met andere onderscheidingen toegestaan?

Invloed van reeds eerder verkregen onderscheidingen

Tussen het toekennen van een onderscheiding in de Nationale Orden en het verlenen van een ander ereteken (bijvoorbeeld een burgerlijk ereteken) is er geen enkele termijn voorzien.

Tussen twee onderscheidingen in de Nationale Orden daarentegen dient een tijdspanne van 10 jaar te worden gerespecteerd (te rekenen vanaf de datum van ranginname).

Die termijn kan wel worden ingekort tot maximaal 5 jaar indien de betrokkene die vorige onderschei-

ding later heeft gekregen dan op de minimumleeftijd die in die leeftijdsklasse is voorzien.

Die termijn wordt eveneens ingekort van zodra de begunstigde 66 jaar is op het ogenblik van de aanvraag:

- 9 jaar indien 66 jaar;
- 8 jaar indien 67 jaar;
- 7 jaar indien 68 jaar;
- 6 jaar indien 69 jaar;
- 5 jaar indien 70 jaar.

Gelijktijdig indienen van meerdere voorstellen

Gelijktijdig indienen van voorstellen voor het toekennen van meerdere onderscheidingen in de Nationale Orden of voor het toekennen van meerdere burgerlijke eretekens is mogelijk, maar dient vermeden te worden. Het is immers nooit zeker dat de eerste en lagere onderscheiding zal worden aanvaard. De administratie Binnenlandse Aangelegenheden zal om die redenen slechts de eerste en lagere onderscheiding in aanmerking nemen en de hogere onderscheiding hernemen in een volgende promotie of beweging. Hierdoor ontstaat het risico dat het voorstel uit het oog wordt verloren tussen de duizend aanvragen die jaarlijks worden ingediend.

In een andere hoedanigheid

Zie hiervoor vraag 1.

15. Zijn er bijzondere voorschriften voor het uitreiken van eervolle onderscheidingen?

Oorkondes

De federale minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken is bevoegd voor het opmaken van de oorkonde die als getuigschrift van het toegekende ereteken in de Nationale Orde aan de begunstigde zal worden overhandigd.

Voor de burgerlijke eretekens zijn de respectievelijke Vlaamse ministers bevoegd.

Het dragen van het ereteken

Het dragen van een ereteken is protocollair geregeld. Een bepaalde volgorde (hiërarchie) dient gerespecteerd en binnen elke categorie worden eervolle onderscheidingen gedragen in de chronologische volgorde van toekenning.

Een benoeming of een promotie is niet definitief

zolang de Koning het besluit niet heeft ondertekend. Tot dan kan het ereteken niet worden uitgereikt. De strafwet voorziet zelfs dat een persoon die in het openbaar een ereteken draagt dat hem of haar niet persoonlijk werd toegekend, een geldboete kan worden opgelegd.

De begunstigde is niet verplicht het hem toegekende ereteken te dragen. Vanuit protocollaire hoek wordt in dit verband niet alleen de leuze "eenvoud siert" als gulden regel gehanteerd, maar ook de formulering "nederigheid staat het best".

Extra dag verlof of toekennen van een premie

Er bestaan geen voorschriften voor het toekennen van extra voordelen naar aanleiding van het verlenen van een eervolle onderscheiding.

Het komt het bestuur toe om binnen de beschikbare budgettaire middelen een eigen reglementering uit te werken.

Het spreekt voor zich dat de initiatiefnemende overheid hierbij de algemene rechtsbeginselen dient te respecteren. □

De "Thuis in de Stad"-prijs 2004

Paul Van Herpe

Met de vierde editie wordt de jaarlijkse uitreiking van de "Thuis in de Stad"-prijs stilaan een traditie. Op 2 december laatstleden bekroonde Vlaams minister Marino Keulen de stad Aalst voor het project "Sint-Elisabethsite" en de stad Gent voor het project "Wergroep Publiek Sanitair - Plassen met klasse".

Twee prijscategorieën

De prijs categorie 1 bedraagt 125 000 euro en gaat, net zoals vorige jaren, naar een geïntegreerd infrastructureel project dat de stad zowel ruimtelijk als fysiek verandert en waarbij verschillende aspecten van stedelijkheid aan bod komen. De beoordelingscriteria zijn vooraf vastgelegd in het wedstrijdreglement en luiden als volgt:

- Het vernieuwende karakter van het ingediende project.
- De positieve effecten op één of meerdere aspecten van leefbaarheid: huisvesting, stedelijke ruimte, mobiliteit, leefmilieu, plaatselijke economie, sociale cohesie, cultuur en democratisch besturen.
De mate waarin de bevolking bij het concept en bij de realisatie van het project werd betrokken.
- De mate van partnerschap (horizontaal: publiek-publiek, publiek-privé, en verticaal: federale-regionale-lokale overheden).
- De mate van integratie van de diverse beleidsdomeinen in het project.

De prijs categorie 2 bedraagt 25 000 euro en kent elk jaar een ander thema. In 2004 was hij bedoeld voor een vernieuwend project dat betrekking heeft

op het creëren van innovatieve samenwerkingsvormen in de stad (met burgers, instellingen, bedrijven, gebruikers, sectoren, klanten, andere gemeenten). De beoordelingscriteria zijn in het wedstrijdreglement als volgt geformuleerd:

- Het vernieuwende karakter van het project wat betreft de aard van de samenwerking en de samenwerkende partners.
- Aantoonbaar effect op bestuur en actoren in de stad.

Ingezonden projecten

Vier inzendingen voor de prijs categorie 1:

1. Antwerpen Stedelijk ontmoetingscentrum
Het Stadsmagazijn
2. Aalst Sint-Elisabethsite
3. Gent Vlaanderenstraat in de face-lift
4. Hasselt Herwaarderung Hovenstraat en omgeving

Acht inzendingen voor de prijs categorie 2:

1. Aalst Volkstuincomplex "Den Ajuin"
2. Hasselt Palio voor Hasseltse wijken
3. Brugge Wijk Up
4. VGC Schoolinterventieteam vzw
5. Gent Wergroep Publiek Sanitair- campagne "Plassen met Klasse"
6. Kortrijk Couleur Portale, project Slachthuisstraat
7. Turnhout Digit@k
8. Antwerpen A-partners